

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Důvod předložení

Materiál podává informaci o vývoji a stavu podnikatelského prostředí v České republice v roce 2018.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) připravilo na základě usnesení vlády č. 463 ze dne 18. července 2018 a na základě §9 zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a jeho podpoře a rovněž na základě žádosti vyplývající z usnesení Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 135 ze dne 12. prosince 2018 materiál s názvem "Zpráva o vývoji podnikatelského prostředí v České republice v roce 2018" (dále jen "materiál"), který obsahuje informace o snižování administrativní zátěže podnikatelů a informace o podporách pro malé a střední podnikatele za rok 2018. Materiál se zaměřuje na obě tyto stěžejní oblasti a byl zpracován ve spolupráci s ostatními ministerstvy a úřady státní správy.

Podnětem ke sloučení obou oblastí do jednoho materiálu bylo usnesení č. 135 Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ke "Zprávě o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2017" ze dne 12. prosince 2018, kterým požádalo MPO, aby rozpracovalo část týkající se vyhodnocení efektivnosti jednotlivých programů podpory a část týkající se podnikatelského prostředí s ohledem na meziroční srovnání administrativní zátěže podnikatelů. V této souvislosti MPO dne 22. ledna 2019 požádalo dopisem paní ministryně předsedu vlády ČR o odsouhlasení posunutí termínu předložení informace o snižování administrativní zátěže podnikatelů za rok 2018, a to z 30. června 2019, jak vyplývá z usnesení vlády č. 463, nově do 30. září 2019. Zároveň požádalo o možnost sloučit tuto informaci se zprávou o podpoře malého a středního podnikání a předložit tak nový materiál v nové struktuře a s novým názvem vládě ČR do 30. září 2019.

Oblast snižování administrativní zátěže podnikatelů patří dlouhodobě k prioritám vlád ČR. Od roku 2013 je pokrok ve snižování administrativní zátěže podnikatelů sledován prostřednictvím opatření. V letech 2013-2018 bylo zrealizováno cca 115 opatření vedoucích ke snížení administrativní zátěže. Na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu www.mpo.cz jsou každoročně zveřejňovány aktuální informace o této agendě (www.mpo.cz/AZ).

Usnesením vlády č. 463 bylo ústředním orgánům státní správy uloženo pokračovat v plnění opatření na snižování administrativní zátěže¹ podnikatelů, zaměřit pozornost na nejvíce zatěžující oblasti (placení daní, podmínky podnikání, vstup do podnikání, statistika) včetně vybraných opatření. Dlouhodobým cílem pro všechny orgány státní správy je pak snížení zátěže při podnikání prostřednictvím 40 opatření do konce roku 2020 a další přeměření administrativní zátěže podnikatelů uskutečnit v roce 2021.

Oblast vývoje malého a středního podnikání (MSP) byla v roce 2018 zaměřena na hlavní priority podpory MSP a to ve výzkumu a vývoji pro inovace, konkurenceschopnosti MSP, energetice, energetických úspor a infrastrukturu. Podpory MSP dále směřovali

¹ Část administrativních nákladů, kterou podniky nebo podnikatelé vynakládají pouze proto, že jim to nařizuje regulace (administrativní zátěž je tedy podmnožinou administrativních nákladů, neboť administrativní náklady zahrnují i ty činnosti, které by podniky zajišťovaly, i kdyby byla regulace odstraněna).

i pro vysokorychlostní přístupové sítě k internetu a informačních a komunikačních technologií, ekonomické diplomacii, trhu práce a zpracování zemědělských produktů.

Obsah materiálu

Materiál je rozdělen na tři hlavní části. První část se věnuje snižování administrativní zátěže při podnikání v roce 2018. Druhá část je zaměřená na podporu pro malé a střední podnikatele v roce 2018. Třetí část shrnuje plány do budoucna v obou oblastech.

První část - Snižování administrativní zátěže podnikatelů

V úvodu je uveden přehled o stavu plnění 19 opatření na plánovaných z předchozího období. Nad rámec těchto opatření navrhly úřady ještě dalších 10 opatření, která se podařilo zároveň zrealizovat. V průběhu roku 2018 se celkem splnilo 15 opatření. Pro další období zůstává v plnění 16 opatření. Do splnění stanoveného dlouhodobého cíle, kterým je snížení zátěže prostřednictvím 40 opatření do konce roku 2020, zbývá zrealizovat 7 opatření.

Jsou zde uvedeny příklady zrealizovaných opatření z oblasti digitalizace, sdílení dat, z oblasti statistiky nebo ochranných známek.

Závěr se věnuje digitalizaci služeb pro podnikatele v roce 2018 a zrealizovaným nebo zahájeným projektům. Jako příklady lze uvést formuláře pro podnikatele na portálu BusinessInfo.cz, záměr týkající se zřízení kontrolního webu s cílem snížit množství kontrol, a s tím související administrativní zátěží, projekt BIM pro vytváření staveb za použití počítačového 3D modelování a propojování s dalšími informacemi o stavbě, elektronická licenční správa (ELIS) a další. Stěžejním a strategickým dokumentem v procesu digitalizace státní správy je vládní strategie Digitální Česko. V tomto dokumentu je uveden kompletní přehled projektů v oblasti digitalizace, které mají dopad na hospodářství ČR a na společnost jako celek.

Druhá část - Malé a střední podnikání (MSP)

Na začátku se věnuje základní informaci SWOT analýze malých a středních podniků v České republice z které vyplývají silné a slabé stránky MSP, jejich příležitosti a případné hrozby. **V dalších informacích** jde o hlavní nástroje posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků a to především v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) a jeho 4 prioritních osách zaměřených na rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin a na rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií. **Za další jsou zmíněny státní podpory aktivit v aplikovaném výzkumu**, které budou využívat a dále rozvíjet potenciál v oblasti klíčových technologií, za účelem rozvoje hospodářství ČR směrem k produkci s vyšší přidanou hodnotou, kdy významnou úlohu v oblasti poskytování podpor a programů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací má Technologická agentura ČR (TA ČR). Neméně důležitá je zde uvedena **i státní podpora snižování spotřeby energie a energetické náročnosti pro MSP.**

Pro začínající podniky s technologickým a inovačním potenciálem pro urychlení rozvoje těchto podnikatelských aktivit inovativních MSP a k získání zkušeností s podnikáním jak v ČR, tak na vyspělých zahraničních trzích jsou určeny **programy na podporu Startupů** a další aktivity Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zahraničních věcí zaměřené na **rozvoj zahraniční spolupráce a ekonomickou diplomacii**. Podpora vzniku nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit je obsažena v **oblasti sociálního podnikání** a to v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Na zvýšení efektivity výroby a celkové konkurenceschopnosti MSP v oblasti zpracování zemědělských produktů, na stimulaci zahájení aktivního podnikání mladých zemědělců v zemědělských podnicích je rovněž zaměřena **oblast podpory MSP v sektoru zemědělství.**

I když se Česká republika nyní nachází v neobvyklé fázi extrémně nízké nezaměstnanosti je zde uvedena i **podpora MSP v oblasti posilování zaměstnanosti**. Závěrečné informace jsou pro MSP důležité a jedná se o **elektronickou evidenci tržeb, zajišťovací příkazy a DPH**.

Třetí část - Plány do budoucna

Oblast snižování administrativní zátěže podnikatelů

Pro snižování administrativní zátěže při podnikání bylo zpracováno tzv. Propodnikatelské desatero Ministerstva průmyslu a obchodu, které cílí na hlavní problémy podnikatelů. MPO při jeho zpracování vycházelo z dosavadních zkušeností a z námětů Expertní skupiny pro snižování administrativní zátěže podnikatelů (Expertní skupina) působící při MPO od roku 2014 jako jeho poradní orgán² (www.mpo.cz/es). Jedná se např. o právní elektronický systém (PES), který soustředí povinnosti podnikatelů na jednom místě (projekt realizovaný HK ČR, přičemž MPO poskytuje věcnou součinnost), o zahajování podnikání bez bariér (propojením Registru živnostenského podnikání a Portálu občana), o princip předávat informace úřadům pouze jednou – účetní závěrka, snížení náročnosti kontrol nebo digitalizace formulářů.

Navržená opatření se zaměřují např. na odstranění duplicitního hlášení o produkci odpadů Odp 5-01, odstranění problémů s legislativou díky projektům e-Sbírka a e-Legislativa, zamezení častým změnám právních předpisů, krátká legisvakční lhůta, oblast daní, účetní výkazy nebo zjednodušení stavebního řízení.

Oblast Malého a středního podnikání

Příprava budoucího programového období 2021 – 2027 je jednou z hlavních priorit v oblasti podpory MSP. Především se jedná o posilování konkurenceschopnosti a rozvoj dovedností malých a středních podniků. Jde především o následující témata: pořízení nových technologických zařízení, podporu služeb pro rozvoj podniků typu spin-off, spin-out a start-up, podporu poradenských služeb pro MSP, podporu využívání inovační infrastruktury, podporu účasti malých a středních podniků na zahraničních veletrzích a výstavách včetně organizace seminářů a dalších akcí za účelem vstupu na zahraniční trhy. Ministerstvo průmyslu a obchodu připravilo v návaznosti na přijetí nové Inovační strategie České republiky 2019–2030 program na podporu inovativního podnikání s názvem The Country for the Future.

Dopady navrhovaného řešení

Předložený materiál má pozitivní dopad na podnikatelské prostředí. Návrh nemá dopady na veřejné rozpočty, životní prostředí ani rovnost žen a mužů.

Předložený materiál neklade žádné nároky na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty. Navrhovaná opatření nemají přímý dopad na životní prostředí, rovnost žen a mužů a sociální vztahy (materiál byl zpracován dle metodiky hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě ČR).

Materiál předkládá přehled opatření na redukci administrativní zátěže dopadající na podnikatele. Jsou navrhována konkrétní opatření a postupy, která napomohou dalšímu zjednodušení administrativy. Realizace opatření bude mít pozitivní dopad na podnikatelské prostředí.

Připomínkové řízení

Materiál byl projednán v souladu s Jednacím řádem vlády v meziresortním připomínkovém řízení, které probíhalo oddo Přehled připomínek a jejich vypořádání je uveden v části IV. tohoto materiálu.

² členskou základnu tvoří: zástupci MPO, AMSP ČR, HK ČR, SP ČR, SOCR ČR, KZPS ČR, SPŽ ČR, Unie Středního Stavů ČR, ASZ ČR, Strana soukromníků ČR, ČVUT – fakulta ekonomická.